

การบังคับโทษประหารชีวิต: ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศลาว

นาย ศรีสวัสดิ์ มณีวงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ENFORCEMENT OF CAPITAL PUNISHMENT: COMPARISON
BETWEEN THAILAND AND LAO P.D.R**

Mr. Sisavath Manivong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws Program in Laws
Faculty of Law
Chulalongkorn University
Academic Year 2550
Copyright of Chulalongkorn University

500526

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การบังคับโทษประหารชีวิต: ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศลาว

โดย

นาย ศรีสวัสดิ์ มณีวงศ์

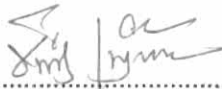
สาขาวิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้แก่นักศึกษานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะนิติศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ อธิพันธ์ เชื้อบุญชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญภาส)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์.พญ.นันทนา ศิริทรัพย์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ นันทิ จิตสว่าง)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ปาริณา ศรีวินิชย์)

ศรีสวัสดิ์ มณีวงศ์ : การบังคับโทษประหารชีวิต: ศึกษาเปรียบเทียบ ระหว่าง ประเทศไทยกับ
ประเทศลาว.(ENFORCEMENT OF CAPITAL PUNISHMENT COMPARISON BETWEEN
THAILAND AND LAO P.D.R).อ.ที่ปรึกษา: รศ.ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ, 145 หน้า.

การลงโทษเป็นกระบวนการใช้มาตรการทางกฎหมายควบคุมสังคม เพื่อจำกัดขอบเขตความ
ประพฤติของแต่ละบุคคลในการรักษาไว้ ซึ่งความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ศีลธรรมอันดี
และเสถียรภาพทางสังคม ซึ่งการลงโทษนั้นจะมีสถานเบาไปถึงสถานหนัก โดยจะมีตั้งแต่โทษปรับ
จนไปถึงโทษประหารชีวิต ทั้งนี้การลงโทษประหารชีวิตเป็นรูปแบบการลงโทษที่เก่าแก่และรุนแรงที่สุด
ซึ่งมีมาตั้งแต่สมัยสังคมดั้งเดิมจนกระทั่งถึงทุกวันนี้ สำหรับประเทศไทย และประเทศลาวนั้น ก็เป็น
ประเทศที่ยังคงไว้ซึ่งโทษประหารชีวิต แต่ก็ได้มีการพัฒนาและปรับเปลี่ยนวิธีการประหารชีวิตเรื่อยมา
โดยหวังจะทำให้เป็นวิธีการประหารชีวิตที่ดูเหมือนว่าไม่เป็นการทารุณโหดร้าย ไร้มนุษยธรรม และทำ
ให้ผู้ถูกประหารชีวิตเสียชีวิตโดยเร็วและไม่ทรมาน

แต่อย่างไรก็ตาม การประหารชีวิตนั้นไม่ว่าจะใช้วิธีการประหารชีวิตแบบไหน อย่างไร สุดท้าย
วัตถุประสงค์หลักก็คือทำให้ผู้ถูกประหารนั้นเสียชีวิตเช่นเดิม ฉะนั้นปัญหาที่สำคัญในการบังคับโทษ
ประหารชีวิต ก็คือวิธีการ และขั้นตอนซึ่งเป็นกระบวนการที่จะยืนยันความถูกต้องในการประหารชีวิต
โดยจะทำให้ไม่มีการประหารชีวิตผู้บริสุทธิ์และไม่มีการประหารชีวิตผิดตัว

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ศึกษาเปรียบเทียบการบังคับโทษประหารชีวิตระหว่างประเทศไทยกับประ
เทศลาว พบว่ามีความคล้ายคลึงและแตกต่างกัน และขั้นตอนการประหารชีวิตของแต่ละประเทศนั้นมี
ทั้งข้อดีและข้อเสีย

จากการศึกษาพบว่าปัจจุบันประเทศลาวยังไม่มีกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอน
การบังคับโทษประหารชีวิตไว้อย่างชัดเจน และยังมีข้อด้อยอยู่หลายประการ ไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนการ
เตรียมหรือขั้นตอนการประหารก็เช่นกัน ซึ่งจะเป็นช่องว่างในการทุจริตได้ง่ายหรืออาจมีโอกาที่จะ
ประหารผิดตัวได้มาก ผู้เขียนได้เสนอให้มีการปรับปรุง แก้ไขบรรดากฎหมาย และพระราชบัญญัติที่
เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดขั้นตอน และวิธีการประหารชีวิตให้มีความสอดคล้องเหมาะสมโดย เทียบเคียงกับ
นานาอารยประเทศ

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์.....

ปีการศึกษา.....2550.....

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

47863289 34: MAJOR OF LAWS

KEY WORD : ENFORCEMENT / CAPITAL PUNISHMENT/COMPARISON /THAILAND AND LAOS PDR.

SISAVAT MANIVONG :ENFORCEMENT OF CAPITAL PUNISHMENT:COMPARISON BETWEEN THAILAND AND LAOS PDR.THESIS ADVISOR:ASSOC.PROF. APIRAT PETCHIRI, Ph.D. 145 pp.

Penalty is a process of law enforcement applied as sanction to human behaviors. It is used mostly for the maintenance of social order, safety, morality and stability. Penalty come in various forms such as fine as one of the lenient measure to death penalty as the most severe one. The latter is of the most ancient and the most brutal form of punishment which is still in practice in many parts of the world. Thailand and Lao PDR retain death penalty but the methods and means to inflict death upon the offenders changed over period of time. Improvements were made in order to eliminate cruelty and inhumane natures of death penalty of the past. Swift application and reduction of pain and suffering were deemed as the most desirable mode of application.

However, death sentence by what ever means must bring about the lost of life as final result. Therefore the most important issue of death penalty is the accuracy of the use of the penalty. Methods and procedure to carry out death sentence must be precise and leave no room for any error. Particularly, innocent defendant or person of different identity must not be subjected to mistaken execution.

This thesis carries out comparative studies on the process of `execution of death penalty used in both Thailand and Lao PDR. It finds that there are similarities and differences among the two countries and there existed advantages and shortcomings.

This study also finds that, at the present time, Lao PDR has not yet promulgated legal provisions specifying clear methods and process of the execution of death penalty. There are shortcomings and ambiguity along the execution process which may result in imprecision and mistake in carry out death sentence. The researcher proposes revision of and amending laws, directives and executive decrees concerning execution of death penalty so that the punishment can be utilized with precision and clarity.

Field of study LAWS

Academic year 2007

Student's signature.....

Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

ในการค้นคว้าวิจัย เพื่อจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้นั้น ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ท่านรองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ เป็นอย่างสูง ที่ท่านได้ให้ความเมตตากรุณา และได้สละเวลาอันมีค่าของท่านมารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ โดยได้กรุณาตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และได้ให้ความห่วงใยต่อผู้เขียนโดยคอยสอบถามถึงความคืบหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ของผู้เขียนอยู่เสมอ จนผู้เขียนสามารถจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จตามความมุ่งหมาย

ผู้เขียนใคร่ขอกราบขอบพระคุณ ท่าน ศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญญานุภาส เป็นอย่างมากที่ท่านได้ให้ความเมตตากรุณา และสละเวลาอันมีค่าของท่าน มารับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ของผู้เขียนและยังได้ให้คำแนะนำและแก้ไขโครงร่างวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ พร้อมทั้งได้ให้ข้อมูลและทัศนคติจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ผู้เขียนใคร่ขอกราบขอบพระคุณ ท่านอาจารย์ นัทธี จิตสว่าง อธิบดีกรมคุมประพฤติ ท่าน รศ. พญ.นันทนา ศิริทรัพย์ และ ท่านอาจารย์ ดร.ปาริณา ศรีวินิชย์ ที่ได้ให้ความเมตตากรุณาและสละเวลาอันมีค่ามารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ของผู้เขียน และกรุณาสับสนุนโครงร่างวิทยานิพนธ์ และอนุเคราะห์ให้ผู้เขียนมีโอกาสได้จัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ

นอกจากนี้ผู้เขียนใคร่ขอกราบขอบพระคุณท่าน เกด เกียรติศักดิ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรมแห่ง ส ป ป ลาว และท่าน ดร.จอมคำ บุนผาสีวัน อธิบดีกรมโฆษณาและเผยแพร่กฎหมาย กระทรวงยุติธรรมแห่ง ส ป ป ลาว ที่ได้ให้ความเมตตากรุณาให้ข้อมูล และให้คำปรึกษาในการจัดทำวิทยานิพนธ์แก่ผู้เขียน และขอขอบพระคุณ พี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ นักศึกษาไทย ตลอดทั้งเจ้าหน้าที่ห้องบัณฑิตศึกษา และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดทุกๆ ท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และให้ความสะดวกในการเข้าหาข้อมูลต่างๆ และให้กำลังใจแก่ผู้เขียนด้วยดีตลอดมา

การเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้หากมีคุณค่า และประโยชน์ในการศึกษาวิชานิติศาสตร์อยู่บ้าง ผู้เขียนขอกราบมอบเป็นกตเวทิตาคุณแก่ท่านอาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้แก่ผู้เขียนทุกๆ ท่าน ตลอดจนผู้ที่มีอุปการะอื่นๆ ที่ได้ให้ความรัก ความเมตตากรุณา จนผู้เขียนสามารถจัดทำวิทยานิพนธ์สำเร็จได้ตามความมุ่งหมาย และหากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมุติฐาน	4
1.4 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	4
1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย	4
1.6 ขอบเขตการวิจัย	5
บทที่ 2 ทฤษฎี วัตถุประสงค์ของการลงโทษ และ แนวความคิดเกี่ยวกับการลงโทษประหารชีวิต	6
2.1 ทฤษฎี และ แนวความคิดเกี่ยวกับการลงโทษ	6
2.1.1 ยุคก่อนสำนักคลาสสิก (Pre-Classical School)	6
2.1.2 ยุคสำนักคลาสสิก (Classical School)	7
2.1.3 ยุคสำนักคลาสสิกใหม่ (Neo-Classical School)	8
2.1.4 ยุคสำนักปฏิฐานนิยม (Positive School)	8
2.2 วัตถุประสงค์ของการลงโทษ	9
2.2.1 การลงโทษเพื่อการแก้แค้นทดแทน (Retribution)	10
2.2.2 การลงโทษเพื่อเป็นการข่มขู่ หรือเพื่อยับยั้งการกระทำผิด (Deterrence)	11
2.2.3 การลงโทษเพื่อเป็นการตัดโอกาสการกระทำผิด และผู้กระทำผิดออกจากสังคม หรือ เพื่อปกป้องสังคม(Incapacitation)	14
2.2.4 การลงโทษเพื่อเป็นการปรับปรุงแก้ไขหรือลงโทษเพื่อฟื้นฟูผู้กระทำ ผิด(Rehabilitation)	14
2.2.5 การลงโทษที่มีจุดมุ่งหมายรวม (Reintegration)	16

2.3 แนวความคิดเกี่ยวกับการลงโทษประหารชีวิต	17
2.3.1 ผลดีของการให้มีการลงโทษประหารชีวิต	19
2.3.2 ผลเสียของการให้มีการลงโทษประหารชีวิต	20
2.3.3 หลักการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลในระดับสากล	22
2.3.4 โทษประหารชีวิตกับเรื่องสิทธิมนุษยชน	24
2.4 การบังคับโทษประหารชีวิตของนานาประเทศ	27
2.4.1 การบังคับโทษประหารชีวิตของประเทศสหรัฐอเมริกา	27
2.4.2 การบังคับโทษประหารชีวิตของประเทศเวียดนาม	35
2.4.3 การบังคับโทษประหารชีวิตของประเทศอังกฤษ	41
2.4.4 โทษประหารชีวิตในประเทศ อินเดีย	42
2.4.5 โทษประหารชีวิตในประเทศออสเตรเลีย	43
บทที่ 3 การบังคับโทษประหารชีวิตของประเทศลาว	46
3.1 วิวัฒนาการของการบังคับโทษประหารชีวิตในประเทศลาว	46
3.1.1 ในสมัยโบราณ	46
3.1.2 ในสมัยที่ลาวตกเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส ปี ค.ศ. 1893-1954 และตกอยู่ ภายใต้อิทธิพลของสหรัฐอเมริกา ปี ค.ศ. 1954-1975	50
3.1.3 ในสมัยที่ลาวได้รับเอกราชและเปลี่ยนแปลงการปกครองจากราชอาณาจักร มาเป็นระบอบ ส ป ป ลาว ปี ค.ศ. 1975-1990	54
3.1.4 สรุปวิวัฒนาการของการบังคับโทษประหารชีวิตในประเทศลาว	55
3.2 การบังคับโทษประหารชีวิตตามรัฐธรรมนูญแห่ง ส ป ป ลาว ฉบับปัจจุบัน ค.ศ. 1991 และได้รับการปรับปรุงแก้ไขในปี ค.ศ. 2003	56
3.2.1 โทษตามกฎหมายอาญาของลาวในปัจจุบัน	56
3.2.2 ประเภทโทษตามประมวลกฎหมายอาญาของลาว	57
3.2.3 ประเภทความผิดที่มีโทษประหารชีวิตตามประมวลกฎหมายอาญาของลาว	58
3.2.4 องค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการบังคับโทษอาญาของลาว	59
3.2.5 โทษประหารชีวิต ขั้นตอน และวิธีการประหารชีวิตของลาว	60

	หน้า
บทที่ 4 การบังคับโทษประหารชีวิตของประเทศไทย	65
4.1 โทษประหารชีวิต ขั้นตอน และวิธีการประหารชีวิตของประเทศไทย	66
4.2 โทษประหารชีวิต ขั้นตอน และวิธีการประหารชีวิตของไทยในเมื่อก่อน	67
4.2.1 การลงโทษตามกฎหมายตราสามดวง	67
4.2.2 การลงโทษตามกฎหมายฉะบับ	72
4.2.3 การลงโทษตามกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ.127	72
4.2.4 การลงโทษตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาญาพุทธศักราช 2477 (ฉบับที่ 6)	73
4.2.5 การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา พุทธศักราช 2499	74
4.3 โทษประหารชีวิต ขั้นตอน และวิธีการประหารชีวิตของไทยในปัจจุบัน	81
4.3.1 โทษตามกฎหมายอาญาของไทยในปัจจุบัน	81
4.3.2 ประเภทโทษตามประมวลกฎหมายอาญาของไทย	82
4.3.3 ประเภทความผิดที่มีโทษประหารชีวิตตามประมวลกฎหมายอาญาของไทย	83
4.3.4 องค์การที่มีอำนาจหน้าที่ในการบังคับโทษอาญาของไทย	85
4.3.5 ขั้นตอน และวิธีการประหารชีวิตของไทยในปัจจุบัน	86
บทที่ 5 บทวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างการบังคับโทษประหารชีวิตของประเทศไทยกับ ประเทศลาว	91
5.1 ความคล้ายคลึงกัน และ ความแตกต่างกัน	91
5.1.1 ทางด้านหลักเกณฑ์ และแนวความคิด	92
5.1.2 การกำหนดประเภทความผิดที่มีโทษประหารชีวิต	93
5.1.3 วิธีการ และขั้นตอนในการบังคับโทษประหารชีวิต	101
5.2 ข้อดีและข้อด้อยเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการบังคับโทษประหารชีวิตของไทยและลาว....	111
5.2.1 ข้อดีเกี่ยวกับวิธีการ และขั้นตอนการบังคับโทษประหารชีวิตของลาว	111
5.2.2 ข้อด้อยเกี่ยวกับวิธีการ และขั้นตอนการบังคับโทษประหารชีวิตของลาว	111
5.2.3 ข้อดีเกี่ยวกับวิธีการ และขั้นตอนการบังคับโทษประหารชีวิตของไทย	112
5.2.4 ข้อด้อยเกี่ยวกับวิธีการ และขั้นตอนการบังคับโทษประหารชีวิตของไทย	113
5.3 ประเด็นปัญหาในการบังคับโทษประหารชีวิตของลาวและแนวทางในการแก้ไขปัญหา..	114

	หน้า
บทที่ 6 บทสรุป และ ข้อเสนอแนะ	119
6.1 บทสรุป	119
6.2 ข้อเสนอแนะ	123
รายการอ้างอิง	126
ภาคผนวก	129
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	146